

Τα συλλογικά όργανα στην Ανάθεση Δημοσίων Συμβάσεων

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός, MSc ΕΜΠ

dimosies-symvaseis.gr

Συγγραφέας Τεχνικής Νομοθεσίας & Διαχείρισης Έργων

Εισηγητής Ν.4412/2016 ΕΚΔΔΑ

Επιστημ. Συνεργάτης 4412.gr

Οι Επιτροπές διαγωνισμού

- Οι Επιτροπές διαγωνισμού είναι τα όργανα διενέργειας διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων τα οποία συγκροτούνται και λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 221 του Ν. 4412/16 και (εφόσον αποτελούν συλλογικά όργανα) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999 ΦΕΚ Α΄ 45, βλ. άρθρο 221 παρ. 6 ν.4412/2016), καθώς και με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου για τα ανακλύπτοντα σχετικά ζητήματα.

Συγκρότηση συλλογικού οργάνου

Στα άρθρα 13,14 και 15 του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις (Α' 45)» (σύμφωνα με την προσθήκη των διατάξεων της παρ.2 του άρθρ.3 του Ν.3263/2004"Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις", ΦΕΚ Α 179/28.9.2004,για την συγκρότηση σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής Διαγωνισμού εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 21 και 22 ΠΔ 609/1985

282/2017 ΓΝΜΔ ΝΣΚ - Σκέψη 12

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΔΚ, νόμιμη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου υπάρχει **μόνον** όταν υπάρχουν όλα τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του. Το συλλογικό όργανο παύει να έχει νόμιμη συγκρότηση σε περίπτωση που ελλείπει ένα ή περισσότερα από τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 5 του ΚΔΚ, το συλλογικό όργανο μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα για διάστημα τριών μηνών, και αν ελλείπουν μέλη, των οποίων ο αριθμός είναι μικρότερος από εκείνον που απαιτείται για το σχηματισμό απαρτίας (ΣτΕ 2322/2007).

- Η διάταξη αυτή δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στα τριμελή συλλογικά όργανα, εφόσον, ελλείψει αντίθετης νομοθετικής ρύθμισης, για την ύπαρξη απαρτίας, απαιτείται η παρουσία και των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών.
- Στην περίπτωση αυτή για να συνεχίσει το έργο της η Επιτροπή θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της συγκρότησης του συλλογικού οργάνου

282/2017 ΓΝΜΔ ΝΣΚ - Σκέψη 13

Έλλειψη μέλους υπάρχει όταν αποβιώσει ή χάσει οριστικά την ιδιότητα του μέλους, λόγω παραίτησης, απόλυσης ή έκπτωσης από το συλλογικό όργανο, καθώς επίσης και αν χάσει την ιδιότητα βάσει της οποίας έγινε ή διορίσθηκε μέλος του συλλογικού οργάνου, λόγω παραίτησης ή έκπτωσης ή λήξης της θητείας του ή μετάθεσης.

Το συλλογικό όργανο αποκτά πάλι νόμιμη συγκρότηση, μόλις διοριστεί το μέλος που ελλείπει.

- Το αναπληρωματικό μέλος μπορεί να μετέχει, για να αναπληρώσει τακτικό μέλος της ίδιας κατηγορίας, μόνον όταν το τακτικό μέλος απουσιάζει ή κωλύεται, όχι δε όταν ελλείπει.
- Συμμετοχή αναπληρωματικού μέλους, αντί του τακτικού μέλους που ελλείπει, συνεπάγεται παράνομη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου

Σύνθεση & Λειτουργία των συλλογικών οργάνων

- Άρθρο 14 του Νόμου 2690/1999 :
- «1. Το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως όταν στη σύνθεσή του μετέχουν, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, περισσότερα από τα μισά των διορισμένων τακτικών μελών (απαρτία). Η απαρτία πρέπει να υπάρχει σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης. .. Στα τριμελή συλλογικά όργανα, για την ύπαρξη απαρτίας, απαιτείται η παρουσία και των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών. ...
- 3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απάντων ή κωλυόμενων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία. ...».

Τρόπος λήψης Αποφάσεων

Άρθρο 15 του Νόμου 2690/1999

Σύνθεση Επιτροπών Διαγωνισμού

Σύσταση Μη.Μ.Ε.Δ.

- εδ. (ζ') (πρώην εδ. (η')) της παρ.8 του Άρθρου 221:
- Συστήνεται και τηρείται στη Γενική Γραμματεία Υποδομών, Μητρώο Μελών Επιτροπών Διαδικασιών Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Μελετών, Τεχνικών και Λοιπών Συναφών Επιστημονικών Υπηρεσιών (Μη.Μ.Ε.Δ.).
- Στο Μητρώο αυτό εγγράφονται τεχνικοί υπάλληλοι όλων των αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων των ανεξάρτητων αρχών και της Βουλής των Ελλήνων.
- Με απόφαση του ΥΠΟΜΕ ρυθμίζονται
 - οι όροι,
 - οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την εγγραφή στο Μητρώο,
 - η διαδικασία κατάρτισης και τήρησης του Μητρώου,
 - τα καθήκοντα των εγγεγραμμένων,
 - οι όροι απαλλαγής από την υποχρέωση εγγραφής,
 - τα πειθαρχικά αδικήματά τους και
 - κάθε άλλο σχετικά με τα παραπάνω αναγκαίο θέμα.

2ο Πρακτικό της Επιτροπής ΥΠΟΜΕ (Θέμα 3ο)

- από της τροποποιήσεως του άρθρου 221 ν. 4412/2016 ως ανωτέρω, **η κλήρωση των μελών ενός συλλογικού οργάνου για την ανάθεση συμβάσεων έργων ή μελετών και συναφών υπηρεσιών έπαυσε να προβλέπεται πλέον ως υποχρεωτική, αλλά κατέστη δυνητική για τις αναθέτουσες αρχές, ήτοι δεν καταργήθηκε αλλά μεταβλήθηκε ο υποχρεωτικός της χαρακτήρας.**
- Η ως άνω νομοθετική μεταβολή όμως **ουδόλως κατήργησε την υποχρέωση τα μέλη των γνωμοδοτικών οργάνων για τις ανωτέρω περιπτώσεις να είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο** της περίπτωσης ζ του άρθρου 8 του άρθρου αυτού 221 ν. 4412/2016 (και όχι της περίπτωσης η' ως εσφαλμένως αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 α), πάντοτε υπό τις ανωτέρω διακρίσεις.

Αρμοδιότητες των Επιτροπών Διαγωνισμού

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής διαγωνισμού ενδεικτικά είναι:

1. Ο έλεγχος και η αξιολόγηση της νομιμότητας των προσφορών , σε σχέση με την ουσία και τον τύπο της διαδικασίας
2. Η εισήγηση για τον αποκλεισμό ενός συμμετέχοντα οικονομικού φορέα
3. Η εισήγηση για απόρριψη προσφοράς
4. Η εισήγηση για κατακύρωση διαγωνισμού
5. Η εισήγηση για ματαίωση της διαδικασίας
6. Η διεξαγωγή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης (στην περίπτωση που αυτή προβλέπεται από την επιλεγείσα διαδικασία ανάθεσης στο πλαίσιο (i) της ανταγωνιστική διαδικασίας με διαπραγμάτευση, (ii) του ανταγωνιστικού διαλόγου ή (iii) της σύμπραξης καινοτομίας), και από τα συμβατικά τεύχη

Ενδεικτική Νομολογία

Λανθασμένη Συγκρότηση ΕΔ

- **323/2019** Απόφαση του *Τμήματος VI*
- Η συγκρότηση της επιτροπής του διαγωνισμού με την απόφαση του Δ.Σ. του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου πάσχει, καθώς έπρεπε να συγκροτηθεί από τρία τακτικά μέλη με τους αναπληρωτές τους και **όχι από δύο μέλη, χωρίς αναπληρωτές.** (άρθρο 221 παρ. 8α ν. 4412/2016).
- Περαιτέρω, πάσχει και η σύνθεση της επιτροπής, καθώς όπως προκύπτει από το από 22.12.2017 πρακτικό περί ανάδειξης προσωρινού μειοδότη, αυτό υπογράφεται **πέραν των δύο ορισθέντων μελών της Επιτροπής** (Πρόεδρο και τακτικό μέλος) και από τον **XXX**, ως τακτικό μέλος.

Έγκαιρη & έγγραφη πρόσκληση Μελών

2653/2005 ΣΤΕ

Για τη νόμιμη σύνθεση συλλογικού οργάνου της Διοικήσεως

- **δεν αρκεί η παρουσία** στη συνεδρίαση των μελών που αποτελούν τη νόμιμη απαρτία, αλλ'
- απαιτείται να εξασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής όλων των μελών του οργάνου, τακτικών και αναπληρωματικών, για την περίπτωση κωλύματος ή αδυναμίας συμμετοχής των πρώτων, με την **έγκαιρη και έγγραφη πρόσκλησή τους**, αποδεικνυόμενη με στοιχεία προγενέστερα της συνεδριάσεως (Σ.τ.Ε. 1383/2000, 740/1998, 1439/1996, 1023, 2370/1992, 4356/1987).

Ουσιώδεις παραλείψεις ΕΔ

407/2017 Απόφαση Τμήμα VI ΕλΣυν

- Τυχόν παράτυπη συγκρότηση της Επιτροπής του Διαγωνισμού χωρίς κλήρωση, συνιστά **πλημμέλεια της διαδικασίας**, η οποία, ωστόσο, μπορεί να χαρακτηριστεί τυπική , και δεν είναι **ουσιώδης**.
- Γίνεται όμως ουσιώδης , αν η Επιτροπή που συγκροτήθηκε με αυτόν τον τρόπο , πραγματοποιήσει την διαδικασία με **ουσιώδεις παραλείψεις** , που δικαιολογούν την **ακύρωση**.

Άρνηση εκτέλεσης καθηκόντων του προέδρου της «Επιτροπής ως αναπληρώτριας της προέδρου:

282/2017 ΓΝΜΔ ΝΣΚ

- Η αναπλήρωση της αρνουμένης να εκτελέσει τα καθήκοντά της, προέδρου της «Επιτροπής Παρακολούθησης και Παραλαβής προμηθειών και υπηρεσιών εθιμοτυπικών δαπανών» του Υπουργείου Εξωτερικών, με το ήδη ορισθέν αναπληρωματικό μέλος **δεν είναι επιτρεπτή**.

Όσον αφορά την έλλειψη μέλους (1/2) :

282/2017 ΓΝΜΔ ΝΣΚ

- Η Επιτροπή, ως τριμελής, **δεν μπορεί να συνεδριάσει νομίμως** με τα δύο εναπομείναντα τακτικά μέλη και συγκεκριμένα:
- Από τις διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και λειτουργία των Επιτροπών Παραλαβής Προμηθειών και Υπηρεσιών του ν. 4412/2016 **δεν συνάγεται δικαίωμα των υπαλλήλων μελών τους να υποβάλλουν παραιτήσεις** και να επιφέρουν τη λήξη της ιδιότητάς τους ως μελών των ανωτέρω Επιτροπών ενώ δεν συντρέχει, στην προκειμένη περίπτωση, ζήτημα εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του Υπαλληλικού Κώδικα.

Όσον αφορά την έλλειψη μέλους (2/2) :

1250/2019 Απόφαση 6ου Τμήματος ΕλΣυν

- Όταν σε ένα μέλος της Επιτροπής επέλθει υπηρεσιακή μεταβολή που αποκλείει την άσκηση των καθηκόντων της κυρίας θέσης (συμπεριλαμβανομένης και υποβολής παραίτησης λόγω συνταξιοδότησης) και κατά συνέπεια αυτό **απωλέσει την εν λόγω ιδιότητα**, η συγκρότηση της οικείας Επιτροπής θεωρείται **μη νόμιμη** και κατά συνέπεια συνεπάγεται την **ακυρότητα των γνωμοδοτήσεων** που αυτή διατυπώνει. Συνεπώς,
- πάσχουν ακυρότητα όλες οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής διαγωνισμού, καθώς και οι εκδοθείσες βάσει αυτών αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας και
- η σχετική διαδικασία ανάδειξης αναδόχου στο σύνολό της να καθίσταται νομικά πλημμελής.

Ορισμός αναπληρωματικών μελών

1250/2019 Απόφαση 6ου Τμήματος ΕλΣυν

- Δεδομένου ότι στα τριμελή συλλογικά όργανα, όπως η ΕΔ, για τον σχηματισμό απαρτίας απαιτείται η παρουσία και των τριών μελών.

Συνεπώς για τη νόμιμη συγκρότηση της Επιτροπής

- απαιτείται ο ορισμός **όλων** των μελών της, τακτικών και αναπληρωματικών, ενώ
- **δεν επιτρέπεται ο ορισμός του ιδίου προσώπου με περισσότερες από μία ιδιότητες** και συνεπώς:

Ο ορισμός του ίδιου προσώπου ως τακτικού μέλους και συγχρόνως αναπληρωματικού άλλου τακτικού μέλους της ίδιας Επιτροπής είναι **μη νόμιμος**.

57/2024 ΔΕΦ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (1/2)

- Η αξιολόγηση και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων **πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και εμπειριστατωμένως αιτιολογημένη**, με την παράθεση στο οικείο πρακτικό των συγκεκριμένων στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη, αυτοτελώς και συγκριτικά, κατ' εκτίμηση των τεθέντων από το νόμο και τη διακήρυξη κριτηρίων, ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία ως προς την ορθότητα της συγκεκριμένης κρίσης, περαιτέρω δε, να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νομιμότητας αυτής από την ΕΑΔΗΣΥ και τα αρμόδια Δικαστήρια.

57/2024 ΔΕΦ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (2/2)

- Ειδικότερα, κατά το στάδιο αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων, η ΑΑ οφείλει **να αιτιολογεί στο οικείο πρακτικό ειδικά**, έστω και συνοπτικά, τη δοθείσα στους διαγωνιζόμενους **βαθμολογία** στα επιμέρους κριτήρια της διακήρυξης,
- εξειδικεύοντάς την με αναφορά σε συγκεκριμένα στοιχεία και κατ' ιδίαν χαρακτηριστικά
 - των τεχνικών τους προσφορών, αναδεικνύοντας, συνακόλουθα,
 - τα σημεία συγκριτικής υπεροχής ή υστέρησης εκάστης, τα οποία ανταποκρίνονται στα **τεθέντα κριτήρια και ελήφθησαν υπόψη κατά τη βαθμολόγηση.**

Κλήση προς παροχή διευκρινίσεων

- **123/2017** Πράξη *Κλιμ. Ζ' ΕλΣυν*
- Η διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής Αξιολόγησης να καλέσει τους προσφέροντες προς παροχή διευκρινίσεων επί της υποβληθείσας προσφοράς τους, ενόψει και της αυστηρώς τυπικής διαδικασίας των δημοσίων διαγωνισμών, ενεργοποιείται μόνον εφόσον αφορά σε **επουσιώδεις ασάφειες** της προσφοράς και επιδιώκει
 - τη συμπλήρωση νομίμως κατ' αρχήν υποβληθέντων στοιχείων και
 - όχι την αναπλήρωση της έλλειψης τέτοιων ή
 - την τροποποίηση του περιεχομένου της προσφοράς, ώστε να συμφωνεί με όρους της διακήρυξης.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ